

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

10^η Συνάντηση Δικτύου Επαγγελματιών Εργασιακών Σχέσεων και Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την
Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό
Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

«Διάλογος για την θέσπιση Εθνικού Κατώτατου Μισθού»

Κυρία Λένα Παναγιώτου
Διευθύντρια
Εργασιακών Σχέσεων &
Κοινωνικής Πολιτικής ΟΕΒ

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την
Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό
Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Θέσεις ΟΕΒ

- Η εισαγωγή εθνικού κατώτατου μισθού αντιτίθεται στην πάγια θέση της ΟΕΒ που διαφωνεί ως θέση αρχής με την νομοθετική ρύθμιση μισθών.
- Η ΟΕΒ διατηρεί επίσης θέση της για κατάργηση του κατώτατου μισθού ο οποίος υπολογίζεται κατά τρόπο στρεβλό, είναι ιδιαίτερα ψηλός και εκτός των δυνατοτήτων της Κυπριακής οικονομίας, καθώς προσεγγίζει κατώτατους μισθούς άλλων πολύ πιο εύρωστων οικονομικά χωρών, ενώ παράλληλα αποτελεί σοβαρό αντικίνητρο για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Οι μισθοί πρόσληψης καθορίζονται από την αγορά εργασίας ενώ οι οποιεσδήποτε αυξήσεις σε μισθούς και παρεμφερή ωφελήματα καθορίζονται μέσα από τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές δυνατότητες των επιχειρήσεων.

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

Πρωτοβουλία Ευρωπαϊκής Επιτροπής

"Set up a legal instrument on minimum wage at European Level that ensures that every worker in our Union has a fair minimum wage"

"..encompass common principles for Member States for minimum wage setting, common indicators to assess their policies as a way to support convergence while fully respecting Member States' and social partners' competences, as well as national traditions of wage bargaining"

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

Θέσπιση Εθνικού Κατώτατου Μισθού

- **Πολιτική απόφαση** εισαγωγής εθνικού κατώτατου μισθού: όταν η ανεργία μειωθεί κάτω από 5% (ανεργία Οκτωβρίου 2021: 4,3%).
- Μελέτες Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (ΔΟΕ) και Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Οι μελέτες έγιναν το 2019 με έτος αναφοράς το 2017.
- Οι μελέτες έλαβαν υπόψη καλές πρακτικές 9 χωρών – μελών της ΕΕ: Βέλγιο, Βουλγαρία, Εσθονία, Γερμανία, Ελλάδα, Λιθουανία, Ολλανδία, Πορτογαλία και Ισπανία.

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

- Οι **στόχοι πολιτικής** περιλαμβάνουν:
 - την μείωση του χάσματος αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών,
 - την προστασία εργαζομένων με μικρή διαπραγματευτική δύναμη,
 - την παροχή κινήτρων για αύξηση της παραγωγικότητας,
 - την μείωση των μισθολογικών ανισοτήτων και του επιπέδου φτώχειας και
 - την διόρθωση στρεβλώσεων όπως π.χ. την υποδήλωση μισθών.

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

- **Βασικά στοιχεία/αποτελέσματα μελετών της ΔΟΕ:**

- Το 90% των 187 χωρών - μελών της ΔΟΕ, έχουν θεσπίσει κατώτατο μισθό.
- Σε όλα τα κράτη ο κατώτατος μισθός ρυθμίζεται νομοθετική, με εξαίρεση τις Σκανδιναβικές χώρες στις οποίες ρυθμίζεται μέσα από Συλλογικές Συμβάσεις που με τη σειρά τους έχουν νομική ισχύ και καλύπτουν το σύνολο της οικονομίας.
- Στην Ευρώπη, οι κατηγορίες εργαζομένων που επωφελούνται περισσότερο από την θέσπιση κατώτατου μισθού είναι: οι γυναίκες, οι νέοι κάτω των 25 ετών, οι απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι κάτοικοι αγροτικών περιοχών, οι γονείς, και οι μετανάστες.
- Ο καθορισμός ενός επιπέδου κατώτατου μισθού καθιστά πιο εύκολη την επιτήρηση της εφαρμογής του.

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

- Για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού πραγματοποιούνται εμπειρικές αναλύσεις που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των εργαζομένων και των οικογενειών τους (π.χ. κόστος διαβίωσης) αλλά και οικονομικούς παράγοντες (π.χ. παραγωγικότητα).
- Για τις αναπροσαρμογές του κατώτατου μισθού λαμβάνονται υπόψη μεταξύ άλλων παραγόντων ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, η απασχόληση, η ανεργία, η παραγωγικότητα και η εξέλιξη της κατανομής των μισθών.
- Η θέσπιση κατώτατου μισθού είναι πιο αποτελεσματική στην επίτευξη των επιθυμητών στόχων εάν συνοδεύεται και με επιπρόσθετες κοινωνικές και οικονομικές πολιτικές (π.χ. στεγαστική πολιτική, πρόσβαση σε προσιτές υπηρεσίες φροντίδας παιδιών κλπ.)
- Σε περιόδους κρίσης έχει παρατηρηθεί παγοποίηση του κατώτατου μισθού αλλά όχι μείωση.

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

- Το Υπουργείο Εργασίας προκρίνει το καθορισμό του κατώτατου μισθού στο 55% του εθνικού διάμεσου που με βάση τους υπολογισμούς του Υπουργείου θα αυξήσει τα εισοδήματα του 9% των χαμηλά αμειβόμενων εργαζομένων (που ως ποσοστό με βάση διεθνή πρότυπα θεωρείται ικανοποιητικό) και το κόστος στην μισθοδοσία θα είναι κατά μέσο όρο κοντά στο 0,7% (σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να φτάσει μέχρι και το 2%-3%), με το λιανικό εμπόριο να επηρεάζεται περισσότερο από άλλους τομείς καθώς αρκετοί εργαζόμενοι στο λιανικό εμπόριο αμείβονται με μισθούς χαμηλότερους του 55% του εθνικού διάμεσου.

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΑΠΟΛΑΒΩΝ, 2010-2020

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ			ΔΙΑΜΕΣΟΣ		
	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άντρες	Γυναίκες
	2020	2,003	2,138	1,836	1,573	1,661
2019	1,979	2,123	1,806	1,556	1,657	1,429
2018	1,939	2,086	1,761	1,519	1,629	1,397
2017	1,892	2,037	1,721	1,497	1,599	1,379
2016	1,879	2,029	1,708	1,498	1,600	1,377
2015	1,882	2,039	1,708	1,509	1,623	1,391
2014	1,892	2,051	1,715	1,522	1,653	1,395
2013	1,945	2,114	1,755	1,586	1,731	1,415
2012	1,988	2,162	1,787	1,611	1,772	1,427
2011	1,967	2,140	1,758	1,607	1,755	1,404
2010	1,915	2,090	1,700	1,566	1,723	1,367

(€)

Σημείωση: Πηγή των στοιχείων είναι το αρχείο των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Κατώτατος Μισθός στην Κύπρο:

- Ο κατώτατος μισθός στην Κύπρο καλύπτει συγκεκριμένα επαγγέλματα, δεν υπάρχει δηλαδή ένας εθνικός κατώτατος μισθός για όλα τα επαγγέλματα.
- Σήμερα, είναι σε ισχύ το περί Κατώτατων Μισθών Διάταγμα του 2012.
- Κάθε **πωλητής/πωλήτρια, γραφέας, νοσηλευτικός βοηθός, βοηθός παιδοκόμου, βοηθός βρεφοκόμου, σχολικός βοηθός** και **φροντιστής** που εργάζεται με πλήρη απασχόληση πρέπει να λαμβάνει αρχικό μηνιαίο μισθό ο οποίος να ανέρχεται τουλάχιστον στα **€870** ακαθάριστα και μετά από 6μηνη συνεχή περίοδο απασχόλησης στον ίδιο εργοδότη, ο μισθός αυτός να αυξάνεται τουλάχιστον στα **€924** ακαθάριστα.
- Κάθε **φρουρός ασφαλείας** πρέπει να λαμβάνει αρχικό ωριαίο μισθό τουλάχιστον **€4,90** ακαθάριστα και μετά από 6μηνη περίοδο συνεχούς απασχόλησης στον ίδιο εργοδότη, ο μισθός αυτός πρέπει να αυξάνεται στα **€5,20** ακαθάριστα.
- Κάθε **καθαριστής/καθαρίστρια** πρέπει να λαμβάνει αρχικό ωριαίο μισθό τουλάχιστον **€4,55** ακαθάριστα και μετά από 6μηνη περίοδο συνεχούς απασχόλησης στον ίδιο εργοδότη, ο μισθός αυτός πρέπει να αυξάνεται στα **€4,84** ακαθάριστα

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

	Στήλη 1	Στήλη 2	Στήλη 3
A/A	Επαγγελματική Κατηγορία	ΜΗΝΑΙΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΩΡΙΑΙΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
1	Πόρτερ/Υπάλληλος βαλιτσών με υπηρεσία μέχρι 6 μηνών	870	5,28
2	Πόρτερ/Υπάλληλος βαλιτσών με υπηρεσία πέραν των 6 μηνών	935	5,68
3	Βοηθός υπάλληλος υποδοχής με υπηρεσία μέχρι 3 μηνών	870	5,28
4	Γκρουμ/Υπάλληλος υποδοχής	935	5,68
5	Υπάλληλος υποδοχής Β	1070	6,50
6	Βοηθός τραπεζοκόμος μπαρ με υπηρεσία μέχρι 6 μηνών	900	5,47
7	Βοηθός τραπεζοκόμος μπαρ με υπηρεσία πέραν των 6 μηνών	1040	6,32
8	Υπάλληλος μίνιμπαρ	1070	6,50
9	Βοηθός Τραπεζοκόμος με υπηρεσία μέχρι 6 μηνών	900	5,47
10	Βοηθός Τραπεζοκόμος με υπηρεσία πέραν των 6 μηνών	1040	6,32
11	Μαθητευόμενος κουζίνας με υπηρεσία μέχρι 6 μηνών	900	5,47
12	Μαθητευόμενος κουζίνας με υπηρεσία πέραν των 6 μηνών	1040	6,32
13	Μαθητευόμενος ζαχαροπλαστικής με υπηρεσία μέχρι 6 μήνες	900	5,47
14	Μαθητευόμενος ζαχαροπλαστικής με υπηρεσία πέραν των 6 μηνών	1040	6,32
15	Καμαριέρα/ης με υπηρεσία μέχρι 3 μήνες	920	5,59
16	Καμαριέρα/ης με υπηρεσία πέραν των 3 μηνών	970	5,89
17	Καθαρίστρια/ης	970	5,89
18	Υπάλληλος πλυντηρίου	960	5,83
19	Υπάλληλος πισίνας	960	5,83

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

- **Κατώτατος Μισθός στην ΕΕ:**

- Στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) από την 01/01/2021, τα 21 από τα 27 κράτη-μέλη έχουν θεσπίσει νομοθετικά, εθνικούς κατώτατους μισθούς. Τα έξι κράτη-μέλη που δεν έχουν θεσπίσει νομοθετικά εθνικούς κατώτατους μισθούς είναι οι εξής: Δανία, Ιταλία, Κύπρος, Αυστρία, Φινλανδία και Σουηδία.
- Σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης το ύψος του κατώτατου μισθού είναι χαμηλότερο των €700, ενώ στα κράτη βορειοδυτικά της Ε.Ε είναι υψηλότερο των €1.500. Οι δυσαναλογίες ανάμεσα στους κατώτατους μισθούς στην ΕΕ προσδιορίζονται αναλόγως του βιοτικού επιπέδου της κάθε χώρας, για παράδειγμα τις διαφορετικές τιμές των προϊόντων, το κόστος ζωής και την αγοραστική αξία του μισθού.
- Παρά την κρίση, 17 κράτη-μέλη της ΕΕ έχουν ήδη αυξήσει τον κατώτατο μισθό από την 1/1/2021.

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

A/A	ΚΡΑΤΟΣ	ΥΨΟΣ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ	ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2021
1.	Γαλλία	€1,589.47	10/2021	2.2%
1.	Αυστρία	€1,500	01/2021	-
1.	Βέλγιο	€1,625.7	2020	0.4%
1.	Βουλγαρία	€332.34	01/2020	6.6%
1.	Γερμανία	€1,585	06/2021	1.02%
1.	Ελλάδα	€758.33 (€650 x 14) / 12	2021	-
1.	Εσθονία	€584	2020	-0.8%
1.	Ιρλανδία	€10.20/h	01/2021	-
1.	Ισπανία	€965	09/2021	1.6%
1.	Κροατία	€567.32	10/2021	-
1.	Κύπρος	€870/€924	-	-
1.	Κάτω Χώρες	€1.745,00	01/2021	-
1.	Λετονία	€500	2021	16.28%
1.	Λιθουανία	€642	2020	5.77%
1.	Λουξεμβούργο	€2,708.35	10/2021	2.5%
1.	Μάλτα	€784.7	2021	0.98%
1.	Ουγγαρία	€564	2022	-
1.	Πολωνία	€608	2020	7.7%
1.	Πορτογαλία	(€ 665 x 14) / 12 = €775.83	-	-
1.	Ρουμανία	€515	2022	-
1.	Σλοβακία	€623	01/2020	7.41%
1.	Σλοβενία	€1,024.2	01/2020	8.89%
1.	Σουηδία	-	-	-
1.	Τσεχία	€579.2	2020	-
1.	Φινλανδία	-	-	-
1.	Ιταλία	-	-	-
1.	Δανία	-	-	-

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

Οι **βασικότερες ερωτήσεις** γύρω από τις οποίες θα διεξαχθεί ο κοινωνικός διάλογος είναι οι εξής:

- α. **Θα είναι ένας μισθός οι πολλοί;** Οι μελέτες φαίνεται να προκρίνουν ένα κατώτατο επίπεδο με πιθανές υποκατηγορίες για νεοεισερχόμενους/νέους σε ηλικία.
- β. **Ποιος είναι ο καταλληλότερος χρόνος εισαγωγής του κατώτατου μισθού;** Να υπάρχουν συνθήκες πλήρους απασχόλησης και η οικονομία να βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης.

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

- γ. **Ποιο θα είναι το αρχικό ύψος του μισθού;** Οι μελέτες αναδεικνύουν την αρνητική επίδραση στα επίπεδα απασχόλησης που ενδεχομένως να έχει ο καθορισμός κατώτατου μισθού σε ψηλό επίπεδο σε σχέση με την προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο. Ταυτόχρονα, αν είναι πολύ χαμηλό το επίπεδο που θα τεθεί, οι μελέτες αναφέρουν ότι θα έχει μικρή επίδραση στην προστασία από φτώχεια και στους αδικαιολόγητα χαμηλούς μισθούς. Κατά την έναρξη του θεσμού, συστήνεται να είναι χαμηλότερο το ύψος παρά ψηλότερο.
- δ. **Θα υπάρχουν εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του κατώτατου μισθού;** Οι μελέτες σημειώνουν ότι τυχόν εξαιρέσεις θα πρέπει να περιοριστούν στο ελάχιστο. Γίνεται αναφορά στην μόνιμη εξαίρεση των οικιακών βοηθών και των εργατών στην γεωργία/κτηνοτροφία καθώς απολαμβάνουν και άλλα μη χρηματικά ωφελήματα (όπως π.χ. σίτιση/διαμονή).

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

ε. **Ποιος θα είναι ο μηχανισμός αναπροσαρμογής;** Οι μελέτες καταγράφουν ως εξαιρετικά σημαντικό τον καθορισμό συμφωνημένου μηχανισμού αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού που θα έχει καταλυτικό ρόλο στην διεξαγωγή δομημένου κοινωνικού διαλόγου. Στα κριτήρια αναπροσαρμογής καταγράφονται το κόστος διαβίωσης, τα επίπεδα απασχόλησης και ανεργίας και η διαφοροποίηση στα επίπεδα οικονομικής ανάπτυξης ή/και παραγωγικότητας.

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

- **Βασικές διεκδικήσεις ΟΕΒ:**

- Να υπάρξει σταδιακή εφαρμογή.
- Να υπάρξουν εξαιρέσεις πέραν της γεωργίας/κτηνοτροφίας και των οικιακών βοηθών. Συγκεκριμένα, να εξαιρεθεί η ναυτιλία.
- Να εισαχθούν υποκατηγορίες/διαφορετικός μισθός για άτομα κάτω των 18 ετών και άτομα που μπαίνουν πρώτη φορά στην αγορά εργασίας ή/και έχουν πολύ μικρή εμπειρία.
- Ο μηχανισμός αναπροσαρμογής να λαμβάνει υπόψη προσυμφωνημένους δείκτες.
- Να υπολογίζεται ο ετήσιος μισθός (περιλαμβανομένου 13^{ου} και 14^{ου}).

Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις

